

531. Cesare arriva in Egitto dopo la morte di Pompeo

Cum Pompeius ex Asia *fugiens* (fuggendo) Alexandriam contendit, Aegypti rex Ptolomaeus Pompeianas opes Caesarisque vindictam timet, quia Pompeius, multis copiis praeditus, Aegyptum occupare atque Caesar Aegyptum vastare *poterat* (poteva). Itaque Pompeius, ut in urbem pervenit, a Ptolomaei sicario *confectus est* (fu ucciso). Interim Caesar, *qui* (il quale, nom. sing. m.) in Asia cum suis copiis erat, ex Thessalia Alexandriam pervenit. Pauci autem Caesariani milites bona valetudine erant, quia multi, vulneribus ex proeliis et labore ac itinere defessi, pugnare *non poterant* (potevano); fama autem Caesaris sola hostes terrebat ac omnem locum tutum Caesari faciebat. Magnus dux Alexandriae de Pompei morte cognoscet sed graves discordiae multos per menses manebunt.

532. I Siracusani chiedono l'aiuto di Adranodoro

Luce prima populus omnis, armatus inermisque, ad curiam convenit quia, post tyranni caedem, urbs Syracusae sine rege erat. Princeps nomine Polyaeus contionem et liberam et moderatam habet: «Syracusani, de discordia civili a patribus vestris audite. Itaque arma capite adversus inimicos sed *ea* (esse, acc. pl. n., si riferisce a arma) relinquite ubi verba sola vincere *possunt* (possono). Mittite legatos ad regem Adranodorum, *qui* (il quale, nom. sing. m.) in tutelam suae potestatis urbem ponet ac alieni regni auxilio servitute novi tyranni carebitis». Itaque legati ad regem mittuntur a populo atque Adranodorus, ut *eorum* (di quelli, gen. pl. m.) verba audit, ita respondit: «Facinus memorabile facitis sed periculum ingens manebit».

533. Abilità di Cornificio

In Illyrico, provincia *quae* (la quale, nom. sing. f.) primis mensibus retenta non tantum sine ignominia, sed etiam cum laude erat, incommodum Romana potestate accipitur. *Eo* (là, avverbio) *missus* (mandato) aestate cum multis legionibus Q. Cornificius Caesaris quaestor et, *quamquam* (sebbene) non erat provincia frumento uber et finitimo bello conficiebatur ac vastabatur, tamen diligentia sua, quod magnam curam suscipiebat, defendit (sott. provinciam). Castella enim multa expugnat et praedam militibus donat, *quae* (la quale, nom. sing. f.) erat tenuis, sed in tanta provinciae desperatione grata; praeterea *cum* (quando) Octavius, Caesaris inimicus, ex fuga Pharsalici proelii ad Illyrici litora confugit, Cornificius paucis navibus classem Octavii videt ac multas naves capit.

534. Cesare arriva in Egitto dopo la morte di Pompeo

Cum Pompeius ex Asia *fugiens* (fuggendo) Alexandriam contendit, Aegypti rex Ptolomaeus Pompeianas opes Caesarisque vindictam timet, quia Pompeius, multis copiis praeditus, Aegyptum occupare atque Caesar Aegyptum vastare *poterat* (poteva). Itaque Pompeius, ut in urbem pervenit, a Ptolomaei sicario *confectus est* (fu ucciso). Interim Caesar, *qui* (il quale, nom. sing. m.) in Asia cum suis copiis erat, ex Thessalia Alexandriam pervenit. Pauci autem Caesariani milites bona valetudine erant, quia multi, vulneribus ex proeliis et labore ac magnitudine itineris defessi, pugnare *non poterant* (potevano); fama autem Caesaris sola hostes terrebat ac omnem locum tutum Caesari faciebat. Magnus dux Alexandriae de Pompei morte cognoscet sed graves discordiae per menses manebunt.

535. I Siracusani chiedono l'aiuto di Adranodoro

Luce prima populus omnis, armatus inermisque, ad curiam convenit quia, post tyranni caedem, urbs Syracusae sine rege erat. Princeps nomine Polyaeus contionem et liberam et moderatam habet: «Syracusani, de discordia civili a patribus vestris audite atque *ipsi* (voi stessi) belli ingentes clades vidite. Itaque arma capite adversus inimicos sed *ea* (esse, acc. pl. n., si riferisce a arma) relinquit ubi verba sola vincere *possunt* (possono). Mittite legatos ad regem Adranodorum, *qui* (il quale, nom. sing. m.) in tutelam suae potestatis nostram urbem ponet ac alieni regni auxilio servitute novi tyranni carebitis». Itaque legati ad regem mittuntur a populo atque Adranodorus: «Facinus memorabile facitis – inquit - sed periculum manebit».

536. Abilità di Cornificio

In Illyrico, provincia *quae* (la quale, nom. sing. f.) primis mensibus retenta non tantum sine ignominia, sed etiam cum laude erat, incommodum Romana potestate accipitur. *Eo* (là, avverbio) missus est aestate cum multis legionibus Q. Cornificius quaestor et, *quamquam* (sebbene) non erat provincia uber, tamen prudentia ac diligentia sua, quod curam suscipiebat, et recipit et defendit (sott. provinciam). Castella locis editis posita expugnat et praedam militibus donat, *quae* (la quale, nom. sing. f.) erat tenuis, sed in tanta provinciae desperatione grata; praeterea *cum* (quando) Octavius, Caesaris inimicus, ex fuga Pharsalici proelii magna classe ad Illyrici litora confugit, Cornificius paucis navibus classem Octavii videt ac multas naves capit